

Деятност на кланиците за червено месо и производство на месо в България през 2020 година

През 2020 година е произведено 93 136.8 тона червено месо (в кланично тегло) – 78% от месото е добито в регистрирани кланици, а 22% – в стопанствата.

През 2020 година на територията на страната са работили 78 кланици – със 7 броя по-малко в сравнение с 2019 година. Съгласно Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход всички кланици са одобрени за извършване на вътреобщинска търговия.

Произведеното месо в кланиците е 72 821 тона или със 17.1% по-малко от 2019 година (таблица 1). Броят на закланите животни през 2020 г. намалява с 18.9%. Закланите животни директно в стопанства през 2020 г. са 748.8 хил. броя - с 19.5% по-малко в сравнение с предходния период, а произведеното месо в стопанствата (20 316 тона) е с 15.4% по-малко.

През 2020 година от анкетираните 78 кланици 44 са декларирали, че извършват клане на говеда. В 63 кланици се колят свине, в 52 – дребен рогат добитък

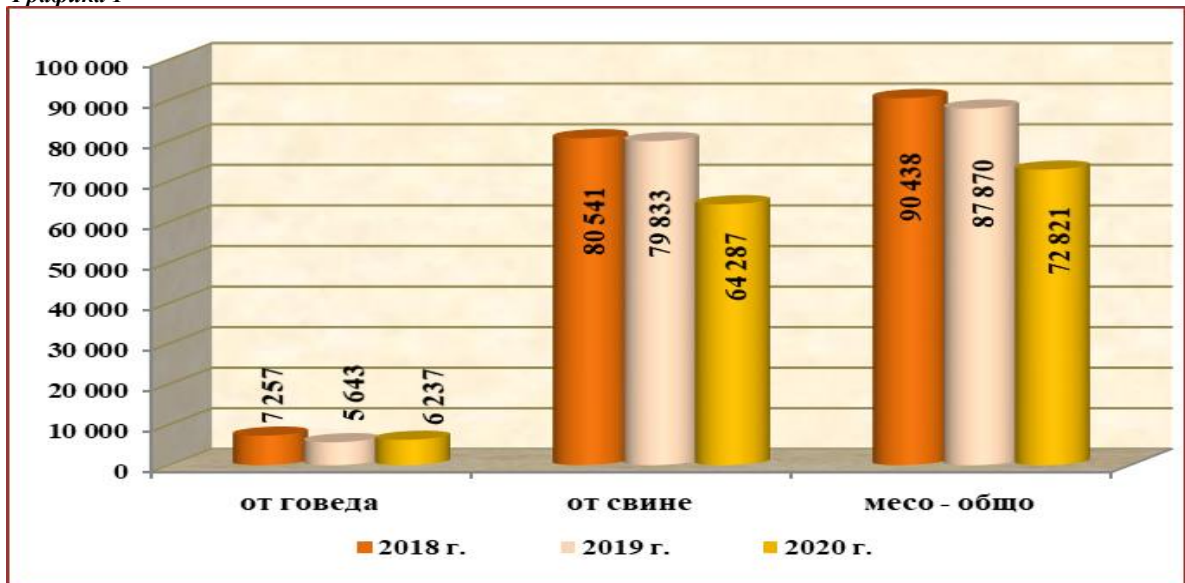
(ДРД), а в 9 – биволи и еднокопитни.

Кланиците, специализирани за клане само на свине са 43.

Промишлено производство на червено месо в България

(тонове кланично тегло)

Графика 1

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Деятност на кланиците в България"

Резултати и анализи

Таблица 1

Дейност на кланиците за червено месо през 2020 година

Видове и категории животни	Кланици	Заклани животни		Отношение кланично/живо тегло	Живо тегло		Кланично тегло		Изменение 2020 / 2019	
	(брой)	Общо (хил. броя)	в т.ч. на ишлеме (хил. бр.)		Общо (тонове)	Средно (кг)	Общо (тонове)	Средно (кг)	Заклани животни %	Кланично тегло (общо) %
Телета под или на 8 месеца	21	1.2	0.7	0.50	286.4	238.7	141.9	118.3	0.0%	41.6%
Млади говеда над 8 и под 12 м.	34	2.8	1.2	0.50	1 036.5	370.2	515.4	184.1	27.3%	37.7%
Юници	23	3.2	0.8	0.45	1 250.5	390.8	563.3	176.0	45.5%	38.8%
Крави	34	16.1	3.4	0.46	7 569.3	470.1	3 506.3	217.8	2.5%	2.0%
Бикове и волове	34	6.9	2.7	0.49	3 098.9	449.1	1 509.9	218.8	13.1%	14.0%
Общо говеда	44	30.2	8.8	0.47	13 241.6	438.5	6 236.8	206.5	10.2%	10.5%
Угоени свине	63	946.5	131.7	0.64	99 122.8	104.7	62 996.2	66.6	-19.9%	-19.0%
в т.ч. обработени чрез парене	4	20.3	0.0	0.62	2 150.4	105.9	1 331.8	65.6	-69.2%	-74.3%
Други свине (прасенца до 50 кг. бракувани свине-майки и нерези)	32	12.3	1.8	0.62	2 078.0	168.9	1 290.5	104.9	-43.1%	-37.9%
Общо свине	63	958.8	133.5	0.64	101 200.8	105.5	64 286.7	67.0	-20.4%	-19.5%
Общо овце	52	235.9	147.3	0.46	4 714.3	20.0	2 145.8	9.1	-16.3%	-7.9%
Общо кози	18	3.1	0.6	0.45	84.4	27.2	38.4	12.4	82.4%	123.3%
Биволи и еднокопитни	9	0.6	0	///	243.9	406.5	113.4	189.0	100.0%	134.8%
Общо	78	1 228.6	290.2	///	119 485.0	///	72 821.1	///	-18.9%	-17.1%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2020 г."

През 2020 година закланите говеда в кланиците са с 10.2% повече в сравнение с 2019 година, като и общото им кланично тегло се увеличава с 10.5% (таблица 1). Запазва се броят на закланите телета в категорията до 8 месеца. Броя на младите говеда от 8 до 12 месеца се увеличава с 27.3% в сравнение с 2019 година. Броят на закланите крави се увеличава с 2.5% в сравнение с предходния период. При биковите и воловете се наблюдава увеличение при закланите животни и на кланичното тегло съответно с 13.1% и 14.0% спрямо 2019 година. Намалява с 16.3% броят на закланите овце, както и произведеното месо (-7.9%). Произведеното свинско месо е с 19.5% по-малко в сравнение с 2019 година. Броят на закланите угоени свине намалява с 19.9%, както и произведеното от тях месо с 19.0% спрямо 2019 година.

АНКЕТАТА

Целта на анкетата е да се определи обемът на кланетата на животни от видовете едър рогат добитък (говеда и биволи), дребен рогат добитък (овце и кози), свине и еднокопитни през 2020 година в кланиците на територията на България.

Списъкът на кланиците за анкетиране е съставен на базата на списъка на кланиците, анкетираните през последните години, и на регистъра на Българската агенция по безопасност на храните. Всички 78 кланици с дейност през 2020 година са предоставили информация.

Въпросникът се състои от следните основни части – административна информация за кланиците, юридически статут, брой, живо и кланично тегло на закланите говеда, биволи, свине, овце, кози и еднокопитни, както и закланите на ишлеме животни.

Анкетата се реализира от експерти по агростатистика от 28-те областни дирекции "Земеделие" към Министерството на земеделието, храните и горите, които посещават на място кланиците и попълват статистически въпросници или данните се изпращат по електронната поща. При провеждане на изследването са използвани дефинициите за кланично тегло и за категории животни в съответствие с изискванията на ЕС, определени с Регламент (ЕО) № 1165/2008 относно статистиката на селскостопанските животни и месото.

Юридически статут на кланиците през 2020 година

През 2020 година кланиците, регистрирани като търговски дружества, са с 9 по-малко спрямо 2019 година. В тях са заклани 1 055.4 хиляди броя животни и е произведено 62 216.8 тона месо. Увеличава се броят на регистрираните като еднолични търговци (ЕТ) кланици, като в тях са заклани 173.2 хиляди броя животни и е добито 10 604.3 тона месо (таблица 2).

Таблица 2

Юридически статут	Брой кланици	Дял от броя на закланите животни	Дял от произведеното месо
Еднолични търговци	10	14.1%	14.6%
Търговски дружества и др.	68	85.9%	85.4%
Общо	78	100.0%	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо през 2020 г."

Промислено производство на месо през 2020 година по статистически райони (NUTS 2)

Водещо място в промишленото производство на червено месо през 2020 година заема Южният централен район с 30.7% от общо произведеното месо и с дял 29.1% от добитото свинско месо за страната. Следва Северният централен район с дял 21.8% от общо произведеното месо и 20.7% от добитото свинско месо. Югоизточният район е с дял 16.5% от произведеното червено месо и 18.0% от добитото свинско месо. Северозападният район заема 14.8% от общо произведеното месо и 16.0% от свинското месо. Североизточният район заема 10.4% от общото производство на червено месо, а Югозападният район е с дял 5.8% от произведеното общо месо и 5.6% месо от свине.

През 2020 година производството на свинско месо намалява с 53.3% в Североизточния район, с 26.4% в Северния централен район и с 24.0% в Северозападния район.

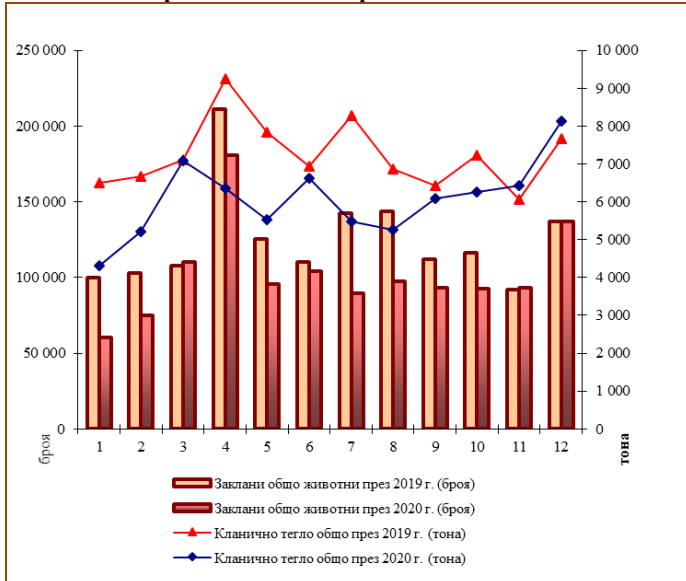
Таблица 3

Райони	Кланици (брой)	Общо месо кланично тегло (тонове)	В т.ч. месо от свине (тонове)	Изменение на „общото месо“ – 2020/2019
Северозападен	11	10 772.7	10 301.4	-23.3%
Северен централен	13	15 855.1	13 283.0	-23.5%
Североизточен	16	7 541.9	6 853.8	-50.5%
Югоизточен	14	12 048.0	11 558.9	-3.5%
Югозападен	9	4 250.3	3 602.8	-3.2%
Южен централен	15	22 353.1	18 686.8	6.6%
Общо за страната	78	72 821.1	64 286.7	-17.1%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Дейност на кланиците за червено месо"

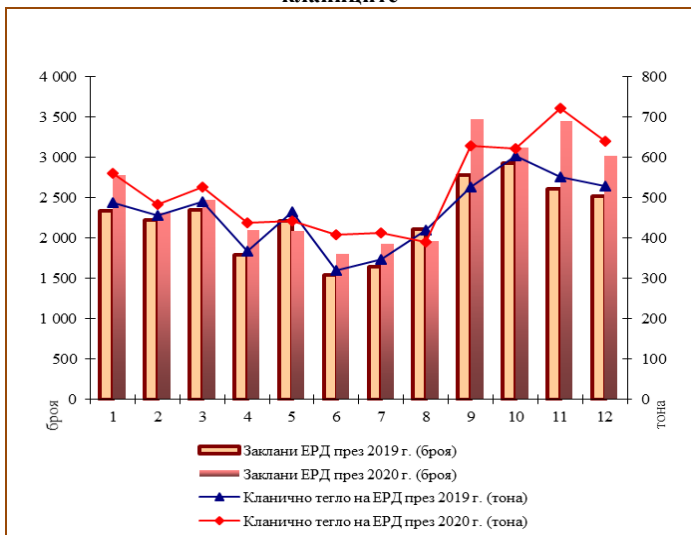
На графики 2, 3 и 4 са показани промените в основните показатели от дейността на кланиците за червено месо в България по месеци за 2020 г., съпоставени със същите показатели за 2019 г.

Графика 2
Месечно производство на червено месо в кланиците

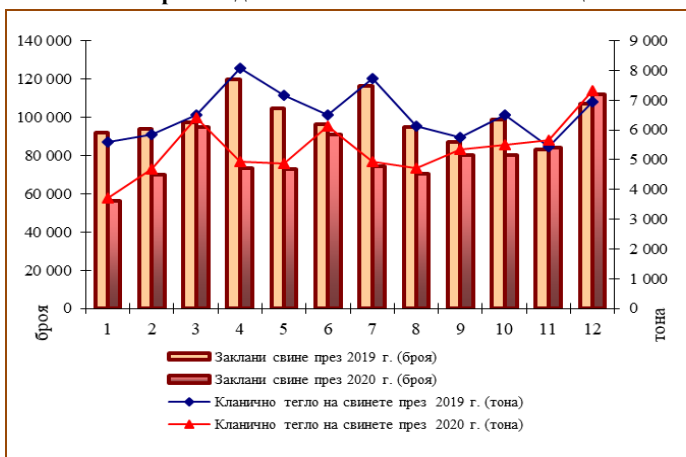
Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 3
Месечно производство на месо от говеда и биволи (ЕРД) в кланиците

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Графика 4
Месечно производство на месо от свине в кланиците

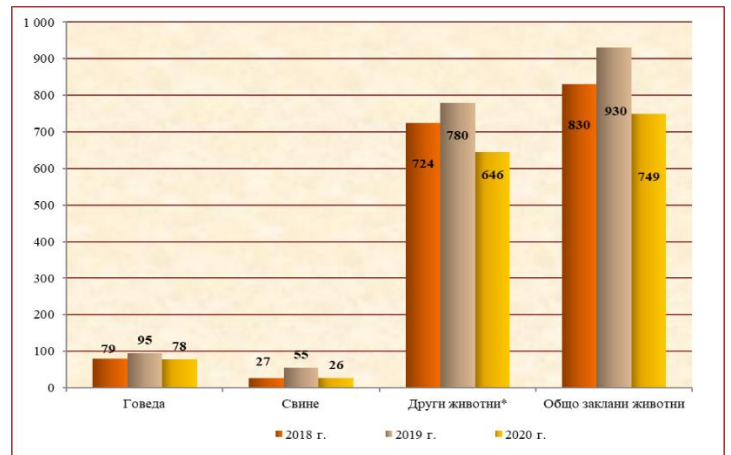

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Дейност на кланиците в България"

Производство на месо в животновъдните стопанства през 2020 година

Резултатите от анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2020 година", проведена от отдел "Агростатистика" при МЗХГ, показват, че закланите животни (749.2 хил. броя) директно в животновъдните стопанства през 2020 г, са с 19.5% по-малко в сравнение с 2019 г. (графика 5). От закланите в стопанствата животни най-голям е дялът на закланите овце (69.8%) и на закланите кози (16.3%).

Графика 5
Заклани животни в стопанствата (хил. броя)

* В "Други животни" са включени закланите биволи и дребен рогат добитък.
Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 1-ви ноември"

Закланите телетата до 1 година са с 14.8% по-малко в сравнение с предходната година. Увеличение се наблюдава при закланите юници. Общо закланите говеда намаляват с 18.1%. С 53.3% намалява броят на закланите свине. При угоените свине средното живо тегло се увеличава с 5.3%. При овцете и козите средното живо тегло намалява съответно с 1.4% и 11.9%.

Таблица 4
Производство на месо в стопанствата

Категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	58.2	13 819.3	6 858.5
Други говеда	19.4	7 761.4	3 590.9
Общо говеда	77.6	21 580.7	10 449.4
Угоени свине	21.7	2 588.2	1 644.9
Други свине (прасенца до 50 кг. бракувани свине-майки и нерези)	4.0	621.5	361.2
Общо свине	25.7	3 209.7	2 006.1
Общо овце	522.9	14 089.2	6 438.0
Общо кози	122.1	2 586.8	1 194.9
Биволи	0.9	487.3	227.3
Общо	749.2	41 953.7	20 315.7

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2020 г."

В стопанствата през 2020 година е произведено 20 315.7 тона червено месо – с 15.4% по-малко в сравнение с предходната година (таблица 4). Добитото червено месо в стопанствата представлява 21.8% от общо произведеното червено месо в страната. Свињското месо в стопанствата намалява с 40.2% и заема 9.9% от общо произведеното месо в стопанствата. Дялът на месото от говеда е 51.4%. В стопанствата е произведено с 6.9% по-малко говеждо месо спрямо 2019 година.

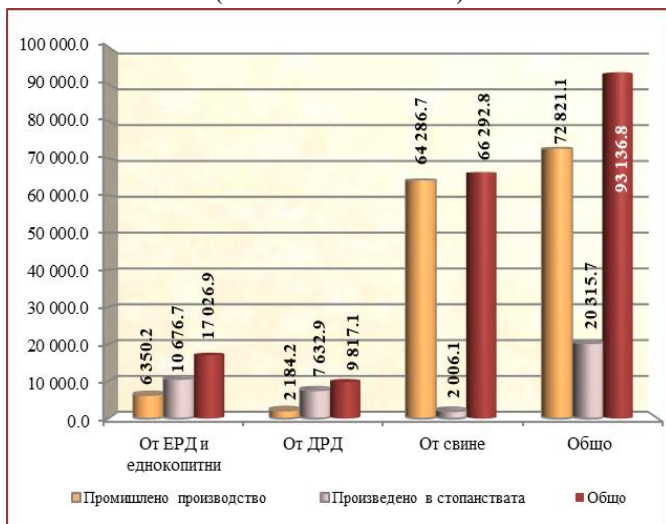
Общо производство на червено месо в страната през 2020 година

Общо добитото месо от ЕРД, свине и ДРД в страната през 2020 година, съгласно предоставените данни от кланиците и животновъдните стопанства, е **93 136.8 тона**, което е с **16.8% по-малко** спрямо 2019 година.

През 2020 г. промишлено произведеното месо (72 821 т) представлява 78.2% от количеството произведено червено месо в страната (графика 6). Делът на свинското месо от кланиците достига 97.0% от общо добитото свинско месо.

Графика 6

Производство на червено месо през 2020 година (тонове кланично тегло)

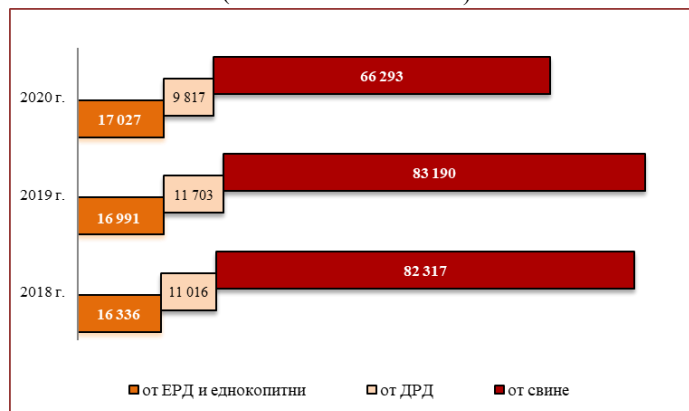

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2020 г." и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2020г."

Произведеното месо от ЕРД и еднокопитни през 2020 година е само с 0.2% повече спрямо 2019 година (графика 7). Произведеното месо от овце и кози намалява с 16.1% в сравнение с 2019 г., а свинското месо намалява с 20.3% през изследвания период.

Графика 7

Производство на червено месо в страната по видове (тонове кланично тегло)

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Териториални единици за статистически цели NUTS 2, съгласно Регламент (ЕО) № 31/2011

Северозападен: Видин, Враца, Монтана, Ловеч, Плевен;
Северен централен: Велико Търново, Габрово, Разград, Русе, Силистра;
Североизточен: Варна, Добрич, Търговище, Шумен;
Югоизточен: Бургас, Сливен, Ямбол, Стара Загора;
Югозападен: София-столица, София, Благоевград, Кюстендил, Перник;
Южен централен: Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян, Хасково.

Публикацията е приключена редакционно на 25.06.2021 г.

Предпечат и редакция: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

С 19.1% намалява броят на закланите животни през 2020 г. спрямо 2019 година. Закланите говеда в страната са с 11.7% по-малко, свинете са по-малко с 21.8% в сравнение с 2019 година. Закланите кози в сравнение с предходната година са с 18.3% по-малко, а броят на овцете намалява с 16.6%, (таблица 5).

Таблица 5

Производство на месо в България

Видове и категории животни	Заклани животни (хил. броя)	Живо тегло (тонове)	Кланично тегло (тонове)
Телета и млади говеда	62.2	15 142.2	7 515.8
Други говеда	45.6	19 680.1	9 170.4
Общо говеда	107.8	34 822.3	16 686.2
Прасета до 50 кг	3.0	100.4	56.9
Угоени свине	968.2	101 711.0	64 641.1
Други свине	13.3	2 599.1	1 594.8
Общо свине	984.5	104 410.5	66 292.8
Агнета до 1 година	687.4	15 316.4	6 937.4
Други овце	71.4	3 487.1	1 646.4
Общо овце	758.8	18 803.5	8 583.8
Ярета до 1 година	121.5	2 509.9	1 162.7
Други кози	3.7	161.3	70.6
Общо кози	125.2	2 671.2	1 233.3
Биволи и еднокопитни	1.5	731.2	340.7
Общо	1 977.8	161 438.7	93 136.8

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Брой на селскостопанските животни в България към 01.11.2020 г." и "Дейност на кланиците за червено месо в България през 2020 г."

ВЪТРЕШНО ПОТРЕБЛЕНИЕ НА МЕСО В БЪЛГАРИЯ

През 2020 година вътрешното потребление на червено месо намалява с **5.8% в сравнение с 2019 година** (таблица 6).

През 2020 година намалява износът и вносът на червено месо съответно с 34.3% и 0.3% в сравнение с предходната година.

Таблица 6

Вид месо	Произведено месо в страната (тонове)	Внос* (тонове)	Износ* (тонове)	Вътрешно потребление (тонове)
от говеда	16 686.2	10 389.8	707.4	26 368.6
от свине	66 292.8	150 416.8	5 070.4	211 639.2
от овце и кози	9 817.1	2 925.0	507.7	12 234.4
от други животни	340.7	1 137.3	884.4	593.6
Общо	93 136.8	164 868.9	7 169.9	250 835.8

* Предварителни данни за 2020 година за външната търговия на месо, карантия и преработени месни продукти по тарифните кодове на Митническата тарифа.

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"; НСИ

Статистическа тайна

За да се гарантира тайната на индивидуалните данни, някои от получените резултати не са публикувани и/или са включени в обобщаваща позиция, или са заместени с "с" (конфиденциални данни). Това са случаите, когато:

- има по-малко от 3 кланици в разглежданата категория;
- една от кланиците в разглежданата категория обхваща повече от 85% от дейността в тази категория.

За повече информация: МЗХГ, отдел "Агростатистика"
 Тел.: 02/98511 220; Е-mail: agrostat@mzh.government.bg
 Интернет страница на МЗХГ - <http://www.mzh.government.bg>

